Mókus Misi raktárrejtélye

Novemberi iskolás kalandok • 3. osztály

Misi novemberben rendet szeretne tenni a téli készletei között. Három rejtekhelyen diót és makkot tárol, de az eső elmosta a napló néhány feliratát. A számok és a száraz jegyzetek azonban megmaradtak. Te leszel az erdei raktár ellenőre: összehasonlítod az adatokat, kiszámolod a hiányzó mennyiségeket, és megoldod a színes kosarak rejtélyét. A munkád végén rövid jelentést írsz, hogy Misi legközelebb is tudja, hol találja az eleségét.

1. Milyen adatokat írnál egy raktárnaplóba? Sorolj fel kettőt!

2. Miért jobb ellenőrizni, mint találgatni? Írj egy okot!

3. Tippelj: miből lehet több, dióból vagy makkból? Később ellenőrizd!

4. Rajzolj egyszerű jelet, amely egy rejtekhelyet azonosít!

A szöveget és a táblázatot végig használhatod. Az alapműveletek többnyire 100-ig tartanak; a teljes készlet 120. Az 1000-es számkör külön kihívás. A mesében szereplő napló és kosarak meseelemek.

A nevem: _____

Misi elázott naplója

Olvasd el a két hasábot balról jobbra!

November elején Mókus Misi még egyszer ellenőrizte az erdei készleteit. Három rejtekhelyet választott: az öreg tölgy odúját, a bükk gyökerei közötti üreget és a fenyő melletti tuskót. Diót és makkot gyűjtött, majd mindent beírt a raktárnaplójába. Mindhárom helyre negyven darab eleség került.

Egy reggel sűrű köd ült az erdőre. Misi a padon felejtette a füzetét. Mire visszatért, az eső elmosta néhány feliratát. Szerencsére a számok olvashatók maradtak.

Misi először megijedt: nem akarta összekeverni a készleteket. Aztán eszébe jutott, hogy a faodúban száraz jegyzeteket is őriz.

Előkereste a lapokat, és egymás mellé tette őket. Előbb a rejtekhelyek nevét kereste ki, majd összehasonlította a diók és a makkok darabszámát. Végül minden sort újra összeadott. Így nem kellett találgatnia.

A fenyőnél volt a legtöbb makk. A tölgynél pontosan kétszer annyi dió lapult, mint a fenyőnél. A bükk készletét később tíz makkal szerette volna bővíteni. Misi a táblázat mellé azt is feljegyezte, mikor változott meg valamelyik mennyiség.

Egy másik gyűjtés eleségét három színes kosárba osztotta. A piros, kék és zöld címke elázott, de a kosarakhoz két nyomot írt egy száraz lapra. Az egyik a legnagyobb készletet, a másik két kosár különbségét nevezte meg.

A barátai azt tanácsolták, ezentúl tartsa a naplót száraz helyen, és a változásokat rögtön írja le. Misi megfogadta a tanácsot. Mielőtt elrakta a füzetet, rövid jelentést készített: mennyi eleség van a raktárban, mennyi került hozzá, és mennyit kell még gyűjteni.

Húzd alá a három rejtekhelyet! Karikázd be a probléma okát! Jelöld csillaggal azt a részt, amelyből kiderül, hogyan előzné meg Misi az újabb bajt!

Rakj rendet a történetben!

Időrend, vázlat és következtetés

1. Számozd az eseményeket 1-től 6-ig!

- [ ] Misi ellenőrizte a sorok összegét.
- [ ] Az eső elmosta a feliratokat.
- [ ] Misi három helyre eleséget gyűjtött.
- [ ] Előkereste a száraz jegyzeteket.
- [ ] A padon felejtette a füzetét.
- [ ] Jelentést írt, majd elrakta a naplót.

2. Adj rövid címet a történetnek!

A címem:

_____

3. Egészítsd ki a vázlatot!

Előkészület:

_____

A probléma:

_____

A megoldás módja:

_____

4. Válaszolj saját szavaiddal!

Miért segítettek a száraz jegyzetek?

_____

Mit tenne másképp Misi legközelebb?

_____

Mit árul el a raktárnapló?

Töltsd ki az összegeket, majd vizsgáld meg az adatokat!

rejtekhely	dió (db)	makk (db)	összesen (db)
tölgy	24	16	
bükk	18	22	
fenyő	12	28	
összesen			

1. Hol van a legtöbb makk? _____

2. Hol van a legkevesebb dió? _____

3. Mennyivel több a fenyő makkja, mint a tölgyé? _____

4. Mennyi dió van a tölgynél és a bükknél együtt? _____

5. Mennyivel több a bükk makkja, mint a diója? _____

6. Mennyi a tölgy és a fenyő összes elesége együtt?
_____

7. Hány diót vigyen Misi a tölgytől a fenyőhöz, hogy ott ugyanannyi dió legyen? _____

8. Melyik termésből van több összesen, és mennyivel?
_____

Mennyi eleség maradt?

Nyolc külön történet: mindegyiket önállóan számold ki!

1. A tölgynél 24 dió volt. Misi elvitt 7-et. Hány dió maradt?

2. A bükknél 22 makk volt. Misi még 10-et hozott. Mennyi lett?

3. Hat csomagba 4-4 makk kerül. Hány makkot csomagoltak be?

4. 24 diót 3 egyenlő csoportra osztanak. Mennyi jut egy csoportba?

5. 28 makkból 9-et elvisznek. Hány marad a rejtekhelyen?

6. Öt kosárban 6-6 dió van. Hány dió van összesen?

7. 36 makkot 4 egyenlő részre osztanak. Hány makk jut egy részbe?

8. 18 dió mellé 7 érkezik, majd 5-öt elvisznek. Hány dió marad?

Raktári számkártyák

Plusz kihívás • helyi érték, rendezés, összehasonlítás

1. Bontsd fel a számokat!

szám	százas	tízes	egyes
248			
406			
570			
603			
890			
709			

2. Növekvő sorrend

406 • 264 • 570 • 248 • 460

3. Írd le a számot!

3 százas + 0 tízes + 8 egyes = ____

6 százas + 2 tízes + 5 egyes = ____

9 százas + 4 egyes = ____

4. Tedd ki: <, > vagy = !

406 __ 460

709 __ 790

570 __ 507

603 __ 603

5. Pótold a számsort!

230, 240, ____, ____, 270

Mit tudunk Misi készleteiről?

Ismeret, mese és pontos szövegértés

A dió a diófán, a makk a tölgyfán terem. A történetben Misi a bükk és a fenyő mellett is tárol eleséget. A rejtekhely neve ezért nem árulja el, melyik fáról származik a készlet. Egy dió a fenyő mellett sem válik a fenyő termésévé.
A mese valódi terméseket és elképzelt eseményeket kapcsol össze. A naplót vezető és színes kosarakat rendező mókus mesealak. A szöveg megértésekor különítsd el, mit állít a történet, és mit képzelsz hozzá! Ha valamire nincs adat, ne találgasd a választ.

Írd alá, melyik fán terem!

1. Írj I vagy H betűt!

- [ ] A makk a tölgyfán terem.
- [ ] A fenyő mellett talált dió a fenyő termése.
- [ ] A rejtekhely eltérhet a termés származási helyétől.
- [ ] A naplót vezető mókus meseelem.
- [ ] Minden állítás igaz, amit elképzelünk.
- [ ] A szöveg alapján Misi diót és makkot tárol.

2. Javíts ki egy hamis állítást!

Írd le helyesen!

A három kosár titka

Fejtsd meg a számokat, majd ellenőrizd a nyomokat!

A három kosárban 36, 48 és 60 darab eleség van. Minden számot egyszer használhatsz. Ez egy másik gyűjtés; nem a raktárnapló készlete.

piros

kék

zöld

1. A két megmaradt nyom

A zöld kosárban van a legtöbb.
A kékben 12-vel több van, mint a pirosban.

Melyik nyommal kezdtél? Miért?

2. Számolj a megoldott adatokkal!

Mennyivel több a zöld, mint a piros? ____

Mennyi van a pirosban és a kékben? ____

Mennyi marad a kékben, ha 8-at elvisznek? ____

Hányat adjunk a piroshoz, hogy 48 legyen? ____

Fejezd be Misi jelentését!

Számolás, hibajavítás és rövid beszámoló

A bükknél eredetileg 18 dió és 22 makk volt. Misi még 10 makkot hozott. Összesen 60 darab eleséget szeretne itt tárolni.

1. Töltsd ki a számolási naplót!

Eredeti készlet: 18 + 22 = ____

Bővítés után: ____ + 10 = ____

Még hiányzik: 60 - ____ = ____

2. Keresd meg és javítsd a hibát!

„40 darabom volt. Hoztam még 10-et. Így 60 darab lett, már semmi sem hiányzik.”

Helyesen:

_____

3. Írj hárommondatos jelentést!

Írd le az eredeti, az új és a hiányzó mennyiséget!

_____

_____

_____

_____

4. Javasolj egy jobb módszert!

Hogyan óvja meg Misi a naplóját?

_____

Kétféle feljegyzés

Hasonlítsd össze a naplót és Misi üzenetét!

Misi új ellenőrzőlapot készített. A lap tetejére ezt írta: „Minden változásnál nevezd meg a helyet, a termést és a darabszámot! A gyűjtést hozzáadással, az elvitelt kivonással jegyezd fel! A nap végén ellenőrizd, hogy a számolás és a leírt mondat ugyanazt jelenti-e!”
A következő bejegyzés a tölgy rejtekhelyéről szólt. Reggel 24 dió és 16 makk volt ott. Délelőtt Misi 6 diót vitt át a fenyőhöz. Délután 5 új makkot hozott a tölgyhöz. Más változás azon a napon nem történt.
Misi a naplót az eredeti reggeli adatokkal kezdte. Először csak a diók számát módosította, mert az átvitel a makkokat nem érintette. Ezután külön sorban feljegyezte az új makkokat. A két termés darabszámát csak a végén adta össze.

A barátjának mégis ezt az üzenetet küldte: „A tölgytől hat diót vittem el, és öt makkot hoztam. Így összesen tizeneggyel több eleségem lett a tölgy rejtekhelyén.”
A barátja észrevette, hogy az üzenet nem egyezik a bejegyzésekkel. Megkérte Misit, hogy ne csak a két számot nézze, hanem azt is, melyik mennyiség érkezett, és melyik távozott.
Misi újra végigkövette a nap eseményeit. A reggeli összegből először kivonta az elvitt diókat, majd hozzáadta az érkező makkokat. Így már azt is meg tudta mondani, mennyivel változott a teljes készlet. Kijavította az üzenetet, és a naplót a száraz odúba tette. A következő napon is ugyanezt az ellenőrzési sorrendet akarta használni.

Húzd alá a naplóban az érkező és az elvitt mennyiséget! Jelöld meg az üzenet hibás mondatát! Mondd el, miért nem szabad automatikusan összeadni két számot!

Ellenőri munkalap

Az előző oldal adataival dolgozz!

1. Kövesd a készlet változását!

állapot	dió	makk	összesen
reggel	24	16	
átvitel után		16	
gyűjtés után			

Mennyivel változott a teljes készlet a reggelihez képest?

Változott-e a makk mennyisége a diók átvitelekor? Miért?

2. Írd át helyesen Misi üzenetét!

Két-három mondatban fogalmazz! Szerepeljen benne az elvitt dió, a hozott makk és a végső összeg.

3. Új cél: 50 darab

A nap végén Misi 50 darabra szeretné kiegészíteni ezt a készletet. Hány darab hiányzik?

Ellenőrizd: a kapott hiányt add hozzá a nap végi készlethez! Valóban 50-et kapsz?

Misi raktárának megoldásai

Megoldások • a feladatok sorrendjében

Nyitóoldal és olvasás

Egyéni: például hely, termés, darabszám, változás ideje. A pontos ellenőrzés megelőzi a téves adatot. A táblázatban több a makk. Rejtekhelyek: tölgy, bükk, fenyő. Probléma: elázott napló; megelőzés: száraz tárolás, azonnali feljegyzés.

Időrend és vázlat

Sorrendszámok: 5, 3, 1, 4, 2, 6. Vázlat: gyűjtés; elázott feliratok; jegyzetek összehasonlítása és újraszámolás. Az egyéni cím és az indokolt válasz elfogadható.

Raktárnapló

Sorösszegek: 40, 40, 40. Oszlopösszegek: 54 dió, 66 makk, 120 összesen. Kérdések: fenyő; fenyő; 12; 42; 4; 80; 6 dió átvitele; 12-vel több makk.

Nyolc történet

1–8.: 17 dió; 32 makk; 24 makk; 8 dió; 19 makk; 30 dió; 9 makk; 20 dió. Az utolsó: 18 + 7 - 5 = 20.

Számkártyák

Bontások: 2/4/8, 4/0/6, 5/7/0, 6/0/3, 8/9/0, 7/0/9. Sorrend: 248, 264, 406, 460, 570. Számok: 308, 625, 904. Relációk soronként: <, <; >, =. Számsor: 250, 260.

Mese és ismeret

Diófa; tölgyfa. I/H: I, H, I, I, H, I. Javítás például: A dió a diófán terem. Attól, hogy valamit elképzelünk, az még nem bizonyított állítás.

Kosarak

Piros 36, kék 48, zöld 60. Kérdések: 24; 84; 40; 12. A zöldet a legnagyobb szám azonosítja; a másik nyom rendezi a maradék kettőt.

Ellenőri feljegyzések

A hibás üzenet 11-gyel több készletet állít. A napló sorai: 24/16/40; 18/16/34; 18/21/39. A változás: 1-gyel kevesebb. A dió átvitele a makkok számát nem érinti. 50-hez 11 darab hiányzik. Ellenőrzés: 39 + 11 = 50.

Jelentés

18 + 22 = 40; 40 + 10 = 50; 60 - 50 = 10. A hibás állításban 60 helyett 50 a jó összeg, és 10 hiányzik. A jelentés ezeket az adatokat tartalmazza. Megóvás: száraz tároló, másolat, azonnali beírás.